

Årets lokale lønnsforhandlinger for offentlig ansatte:

Bedre enn fryktet

Gunnar Lyngstad, leder av Tannlegeforeningens sentrale forhandlingsutvalg (SF), fulgte årets lønnsforhandlinger for offentlig ansatte tannleger med spenning og litt frykt. Med lokale forhandlinger for alle penga var det usikkerhet i luften på begge sider, før man satte seg ved forhandlingsbordet. Stemningen var preget av en uheldig kombinasjon av lite penger og høye forventninger. Men forhandlingene og oppgjøret gikk, i følge Lyngstad, glattere enn forventet, til tross for brudd i Hedmark og Nordland. I Sentralt forhandlingsutvalg er man ikke i tvil om at det nye systemet er kommet for å bli, og at årets oppgjør vil bidra positivt til rekruttering av tannleger til offentlig tjeneste.

– Hva var det dere fryktet på forhånd?
– Det vi fryktet mest var motkrefter fra andre forhandlingssammenslutninger. De kreftene virket å være markante på forhånd, men viste seg ikke under selve forhandlingene. Dessuten fryktet vi mer motstand fra arbeidsgiverne og hardere forhandlinger. Nå når alle forhandlinger er sluttført, bortsett fra i Møre og Romsdal der de har fått forlenget frist, vil jeg si at vi er kommet til enighet flere steder enn hva jeg hadde ventet, og også at vi kanskje fikk et noe bedre oppgjør enn forventet enkelte steder. Jeg synes stort sett at begge parter viste ansvar i innspurten.

– Men det kom til brudd i forhandlingene i to fylkeskommuner. Hva vil skje videre der nå, og når kan man vente seg et resultat?

– Der det ble brudd vil det nå bli en ordinær tvisteløsning. Hvis partene sentralt, KS og NTF, ikke blir enige om å anmode om en ny runde lokalt, vil en sentral ankenevnd under Riksmeglingsmannens ledelse overta ansvaret, og oppgjøret vil bli gjenstand for behandling der. Når dette vil skje vet jeg ikke, det er avhengig av hvordan det er gått i andre oppgjør rundt i kommunene. Vi står i kø sammen med alle andre, og kan vel ikke vente forhandlinger på denne

siden av årssiftet. Men resultatet, når det kommer, vil gjelde fra 1. mai 2002.

– Hva vil du si om resultatet av forhandlingene der man er kommet i havn, det er nokså stor variasjon fra fylke til fylke?

– Først og fremst vil jeg si at alle forhandlerne hadde gjort gode forberedelser og at de gjorde en god jobb under forhandlingene. At resultatene er sprikende har flere årsaker. Den enkelte tannlege sitter igjen med lønnstillegg som varierer fra 2,5 til 16 prosent. Noen har bare fått det generelle, mens andre har fått store individuelle påslag i tillegg. De generelle tilleggene varierer fra 2,5 til 9 prosent, mens de individuelle tilleggene ligger på alt fra 1 til 7–8 prosent. Dessuten var det et par fylkeskommuner som gjorde noen lønsmessige grep rett før årets forhandlinger, i form av å innføre stabiliseringstillegg som skal gjelde fra kommende årsskifte. Dette kommer i tillegg til det man fikk ved lønnsoppjøret.

– Har du noe inntrykk av hvordan den enkelte lønsmottaker er fornøyd med årets oppgjør?

– Det har jeg på ingen måte full oversikt over, men jeg vil tro at resultatet er som ventet for de fleste. Jeg vet også helt konkret at de er meget godt fornøyd i Vest-Agder, for der har de nettopp hatt en samling hvor tannlegene har gitt gode tilbakemeldinger. Men det er sikkert noen som ikke er fornøyd også. Til dem vil jeg si at dette var første gangen vi forhandlet lokalt i det nye systemet, det er mye nytt å venne seg til og gode muligheter til å komme sterkere tilbake i neste omgang. Det er ikke så lenge til neste korsvei. Jeg ser også at vi har en jobb å gjøre med å forklare dem som har fått minst hva det er som skjer, og vi må også gjøre noe i forhold til å komme frem til omforente kriterier for lønnstillegg. Alle skal vite hva som gir tillegg og hva som ikke gir.

– Fikk forhandlerne noen form for opplæring før årets oppgjør?

– Vi arrangerte kurs sammen med de andre foreningene i Akademikerne, og i tillegg har vi drevet mye med «pep talks» over telefon. Dessuten har vi delt all informasjon med alle, i et slags elektronisk varslingsystem basert på e-post. Også NTFs sekretariat har vært til god hjelp, og bidratt med råd og dåd. Mitt inntrykk er som sagt at forhandlerne var godt forberedt og at de gjorde en god jobb. Det kan selvsagt hende at vi ikke har vært like gode overalt, men det er ikke det som er mitt inntrykk.

– Hvilke oppgaver vil dere ta tak i nå i Sentralt forhandlingsutvalg?

– Vi tror bestemt at dette systemet er kommet for å bli. Og da er vår jobb først og fremst å utvikle selve forhandlingssystemet, slik at stadig flere av våre medlemmer blir fortrolige med dette. Vi vil at alle skal føle seg trygge på at det ikke er noen form for trynefaktor som er avgjørende for om en går opp i lønn eller ikke.

– Du sier at dette lønnsoppjøret kan bidra til økt rekruttering av tannleger til offentlig tjeneste?

– Ja, jeg mener at årets oppgjør vil være et godt bidrag til rekrutteringen til Den offentlige tannhelsetjenesten, der vi allerede er på gli. Vi ser at per 1. oktober i år har vi sysselsatt 20 flere tannleger i offentlig tjeneste enn på samme tidspunkt i fjor, og vi tror at det delvis skyldes at det er blitt betydelig bedre lønnsbetingelser i enkelte fylkeskommuner. Samtidig er det litt trangere tider i privat sektor, der man merker at det er litt lavere forbruk blant folk, noe som også vil kunne bidra til at flere tannleger søker offentlig stilling.

Gunnar Lyngstad: Forhandlerne har gjort en god jobb.

Ellen Beate Dyvi